

- [Przejdź do menu głównego ALT + 0](#)
- [Przejdź do treści ALT + 1](#)
- [Mapa strony ALT + 2](#)
- [panel WCAG ALT + 3](#)
- [Przejdź do wyszukiwarki ALT + 4](#)
- [Deklaracja Dostępności ALT + 5](#)

Urząd Miasta Ciechanów

https://www.umciechanow.pl//samorzad/bruno_kicinski/printpdf

Drukuj grafikę : [tak](#) / [nie](#)

Bruno Kiciński

Bruno Kiciński w mieście

4 zdjęć

[Oznakowanie skrzyżowania ulic Konopnickiej i Kicińskiego](#)

[Ulica Brunona Kicińskiego](#)

[Kolumna nagrobna Kicińskich](#)

[Cokół z grobu Kicińskich](#)

Ulica Brunona Kicińskiego jest jedną z najdłuższych ulic dzielnicy Kargoszyn. Prowadzi ona od ul. Tadeusza Sygietyńskiego, aż do Parkowej. Krzyżuje się z ulicami: Stanisława Wyspiańskiego, Juliusza Słowackiego, Krótką, Jana Kasprowicza, Kargoszyńską, Jarosława Dąbrowskiego, Juliana Ursyna Niemcewicza, Stanisława Borodzicza, Elizy Orzeszkowej i Marii Konopnickiej. Bruno Kiciński został patronem tej ulicy w latach 90-tych, po administracyjnej zmianie istniejącej wcześniej nazwy. Jego poprzednikiem był Wincenty Mieszkowski (1884-1947), działacz robotniczy i komunistyczny, członek Komunistycznej Partii Polski, sądzony i więziony za działalność komunistyczną w okresie międzywojennym. Przy ul. Kicińskiego znajduje się siedziba Miejskiej Biblioteki Publicznej.

Bruno Dionizy Areopagita hr. Kiciński z Kicina h. Rogala – dziennikarz, publicysta, redaktor, poeta i tłumacz m. in. z greki. Urodził się 7 października 1797 roku w Lachowicach w dzisiejszym powiecie suskim, w gminie Stryszawa, województwa małopolskiego. Zmarł 23 marca 1844 r. w nieodległym od Ciechanowa Ojrzeniu, do którego przybył około 1824 r. nabywając tam majątek ziemski, a po upadku powstania listopadowego ostatecznie tam osiadłszy. W jego akcie zgonu sporządzonym 27 marca 1844 r. w księdze metrykalnej parafii Kraszewo, możemy odczytać: „(...) umarł Jaśnie Wielmożny Hrabia Bruno Kiciński dziedzic dóbr Ojrzenia z przyległościami (...)”. Został pochowany przy kościele parafialnym w Kraszewie. Na kamiennym obelisku umieszczono napis: „Tu spoczywają zwłoki ś. p. Brunona hrabi Kicińskiego, słynnego literata, dziedzica dóbr Ojrzeń z przyległościami zmarłego w dniu 23 marca 1844 r. (...)”. W tym roku przypada 175. rocznica jego śmierci.

Bruno Kiciński był synem znamienitego polityka, posła na sejm, senatora, kasztelana połanieckiego, a także publicysty oraz poety, Kawalera Orderu Świętego Stanisława – Piusa Jana Stanisława hr. Kicińskiego h. Rogala (1752-1828), piszącego do *Dziennika Handlowego*, również tworzącego poezję. Jego dziadkiem ojczystym był Michał Kiciński (1716-1780) – kapitan wojsk koronnych. Rodzina Kicińskich była rodziną zamieszkałą i pełniącą funkcje państwowe w Warszawie. Matką patrona naszej ulicy była Franciszka Cieciszowska z Cieciszewa h. Pierzchała (1750-1802), podkomorzanka liwska, córka Ignacego Cieciszowskiego, cześnika, łowczego, pisarza dekretowego, posła, sędziego sądów marszałkowskich, sędziego ziemskiego.

W wieku 5 lat, po śmierci matki w 1802 roku, Bruno spędził 3 lata w Łucku w domu swego ciotecznego dziadka arcybiskupa Kacpra Cieciszowskiego. Edukację poza domem rozpoczął w elitarnej szkole wiedeńskiej, kształcącej dzieci wyższych stopniem urzędników i wojskowych, przygotowującej je do służby państwowej – *Öffentliches Gymnasium der Stiftung Theresianische Akademie*, w skrócie *Theresianum*, założoną przez cesarzową Marię Teresę von Habsburg.

Dalszą edukację kontynuował w pijarskim *Collegium Nobilium* na warszawskim Żoliborzu, po którym rozpoczął już swoją działalność wydawniczą. Studiował również w warszawskiej Szkole Prawa i Nauk Administracyjnych. Podczas pobytu we Lwowie, wraz z Józefem Brykczyńskim, Ferdynandem Chotomskim, Franciszkiem Salezym Dmochowskim, Franciszkiem Ksawerym Godebskim, Dominikiem Lisieckim oraz

Teodorem Morawskim wydawał od 1816 r. „*Pamiętnik Lwowski*”. Utrzymywał też bliskie kontakty ze swoim krewnym Joachimem Lelewelem.

Wymienione wyżej grono młodych ludzi połączonych więziami przyjaźni dążyło do zinstytucjonalizowania swej działalności, tak też tworzyły się redakcje oraz nowe pisma. Dowodem tych serdecznych więzi są słowa skierowane do Kicińskiego przez Ferdynanda Chotomskiego spisane w 1817 roku:

„*Pism moich powierniku, Brunonie kochany,
Muza ciężące nudów zerwawszy kajdany,
Z tobą szukać rozrywek przychodzi z uciechą.
Gdyśmy z sobą pod jedną niegdyś żyli strzechą,
Nad brzegiem szumnej Wisły, wśród murów Warszawy,
Które ciężłym pobylem darzy bóg zabawy,
Przyrzekłem ci, że złożę w świątyni pamięci
Poema, co ci przyjaźń w ofierze poświęci.
Przyrzekłem, dotrzymuję danego ci słowa*”.

Największym i najbardziej znanym dokonaniem Brunona Kicińskiego było założenie przez niego gazety *Kurier Warszawski*. Kiciński został pierwszym redaktorem tego pisma, wydawanego od 1 stycznia 1821 r. do 9 października 1839 r. w Warszawie. Był również wydawcą gazet: *Tygodnik Warszawski*, *Tygodnik Polski i Zagraniczny*, *Tygodnik Polski*, *Wanda*, *Gazeta Codzienna Narodowa i Obca*, *Kronika Drugiej Połowy Roku 1819*, *Orzeł Biały* oraz *Pamiętnik Zagraniczny*.

Z powodu cenzury i uciążliwości ze strony zaborcy został członkiem stowarzyszeń i towarzystw o charakterze konspiracyjnym i wolnomularskim takich jak: *Towarzystwo Patriotyczne*, założone przez Waleriana Łukasińskiego oraz *Bracia Polacy Zjednoczeni*. Okres konspiracji Kicińskiego był krótki. Pod pseudonimami *B. hr. K.*, *Lajbuś*, ** tworzył teksty patriotyczne oraz pisma o charakterze zbliżonym do tzw. Klasycyzmu postanisławowskiego, cechującym się wzniosłym ukazywaniem tematyki historycznej, heroiczności przeszłości, przeciw któremu występowali romantycy. Lata 1821-1823 to czas stopniowego wycofywania się Kicińskiego z działalności wydawniczej.

Ważniejsze dzieła

1. *Kobiety. Poema w 2 pieśniach*, powst. 1817, wyd. Warszawa 1818; wyd. następne: Minkowce 1818 (według inf. autora w poz. 13, wyd. 2 datowano na rok 1819); zobacz poz. 13, t. 1 (tu: *Kobiety. Poema w 3 pieśniach*).
2. *Wiersz do wojsk polskich*, Warszawa 1830.
3. *Do dyktatora Chłopickiego. Wiersz*, brak miejsca i roku wydania; wyd. także w poz. 11.
4. *Dwa dni zwycięstw odniesionych pod naczelnym dowództwem Jana Skrzyneckiego. Wiersz*, (Warszawa 1831); wyd. także w poz. 11.
5. *Oda do ziomeków*, (Warszawa) 1831.
6. *Pieśń wieśniaków polskich*, Warszawa 1831.
7. *Pieśń żołnierska z r. 1794, zastosowana do teraźniejszych okoliczności*, Warszawa 1831.
8. *Nowa wiara*, (Warszawa 1831); wyd. także w poz. 11; przedr. P. Hertz w: *Zbiór poetów polskich XIX w.* księga 1, Warszawa 1959.
9. *Śpiew Żydka warszawskiego o Roźnieckim*, Warszawa 1831 (pod pseudonimem Lajbuś).
10. *Trzeci Mai na znaną nutę*, (Warszawa 1831), wyd. także w poz. 11, oraz *Dziesięcioro przykazania ojczyzny*, brak miejsca wydania (1831).
11. *Zbiór poezji... wydanych w czasie powstania narodowego*, Warszawa 1831; wyd. 2 Warszawa brak roku wydania, (tu m.in.: poz. 3-4, 8, 10; Przekłady poz. 12).
12. *Mysłiwy, czyli dwoje oczu za jedno. Komedioopera w 2 aktach przerobiona z niemieckiego* (muzyka: F. K. Zaremba), Warszawa 1840; wyd. następne zobacz poz. 13, t. 3; rękopis: Ossolineum, sygn. 11173/I.
13. *Poezje...*, częścią przekładane, częścią oryginalne w XII tomach (wydał autor); oddzielnie 1: t. 1-5,

Warszawa 1840-1841; oddzielnie 2: t. 6-8, Warszawa 1843, (wydanie nieukończone); zawartość – t. 1 (1840): dedykowana rodzicom; Przedmowa; Poezje Piusa hr. Kicińskiego; (cykle wierszy): Trzy obrazy rodzinne, Dumy, Ballady, Sielanki, Alegorie, Różne wiersze; Ważniejsze dzieła poz. 1; Przekłady poz. 1, 5, 9, 14; (tu także kilka przekładów z T. Paine'a, I. F. Castellego, J. B. Rousseau, Woldemara) – t. 2 (1840) pt. *Poezje myśliwskie*: dedykowane S. Kicińskiemu; Poezje myśliwskie (oryginalne): Kaczolowstwo, czyli polowanie na kaczki dzikie, Polowanie na jelenie, Czarne pole, czyli łowy na wilki i odyńce, w 2 częściach, Wiersze różne, Przycinki; Przekłady poz. 15-16; Wyjątki z terminologii łowieckiej W. Kozłowskiego – t. 3 (1840): Powieści oryginalne (wiersze); Ważniejsze dzieła poz. 12; Przekłady poz. 17, 18, 19, 20 – t. 4 (1840) pt. *Antologia niemiecka*: dedykowana J. D. Minasowiczowi; Przekłady poz. 21 (cz. 1), 22-25, 26 (cz. 1) – t. 5 (1841) pt. *Antologia grecka*: wiersz dedykowany F. Skarbkowi; Przekłady poz. 3, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36 – t. 6 (1843) pt. *Antologia niemiecka. T. 2*: Przedmowa; Przekłady poz. 21 (cz. 2), 26 (cz. 2), 37 – t. 7-8 (1843): Przekłady poz. 8.

Przekłady

1. S. Gessner: Wstęp z poematu pod tytułem *Dafnis*, powst. 1811, wyd. zobacz Ważniejsze dzieła poz. 13, t. 1.
2. J. G. Eichhorn (Ch. A. Vulpius): *Rinaldo Rinaldini, herszt zbójców. Romans historyczny wieku osiemnastego, niemieckiego* t. 1-2, Warszawa 1814; wyd. następne: Warszawa 1815; wyd. 3, t. 1-3 Warszawa 1819; wyd. 4, t. 1-2 Kraków 1845; wyd. 5, t. 1-4 Warszawa 1845.
3. *Batrachomyomachia Homera, czyli wojna żab z myszami*, Lwów 1815; wyd. następne: zobacz Ważniejsze dzieła poz. 13, t. 5 (tu inf. tłumacza, że wyd. 1 wyszło w r. 1813?); rękopis: Biblioteka Akademii Nauk USRR Lwów (Zbiór Baworowskich, sygn. 1423/I).
4. J. P. C. Florian: *Powieści... z francuskiego* t. 1-2, Warszawa 1816; druk nie podaje tłumacza, autorstwo Kicińskiego jest więc domniemane (na podstawie informacji J. Zawadzkiego w liście do A. K. Czartoryskiego z jesieni roku 1814 o mającym się wkrótce drukować przekładzie Kicińskiego powieści Floriana).
5. J. Macpherson: *Kroma. Poema Osjana*, powst. 1817, wyd. zobacz: Ważniejsze dzieła poz. 13, t. 1.
6. G. G. Byron: *Poemata i powieści z dzieł... t. 1*, Warszawa 1820, *Biblioteka Romansów, Powieści, Podróży, Biografii, Poematów...* wyd. przez W. Malecką; zawiera: Oblężenie Koryntu, Poema; Korsarz, Poema w 3 księgach.
7. C. J. Rouget de Lisle: *Hymn wojenny marsylczyków, Tygodnik Polski*, marzec 1820 (w art.: *O francuskich pieśniach ludu...*), wyd. osobno: Warszawa 1831.
8. P. N. Ovidius: *Przemiany. Poema w 15 pieśniach z oryginałem obok i przypisami objaśniającymi* t. 1-3, Warszawa 1825-1826; wyd. następne: zobacz Ważniejsze dzieła poz. 13, t. 7-8 (bez tekstu łacińskiego, ze wstępem *O życiu i pismach P. Owidiusza Nansona*); wybór wyd. B. Świba, Kraków 1907 (ze zmianami); wybór wyd. J. Czubek, Warszawa (1921) *Wybór Pisarzy Polskich i Obcych dla Domu i Szkoły* nr 25, także Warszawa 1933 *Biblioteka Uniwersytetu Ludowego i Młodzieży Szkolnej* nr 255; fragmenty wyd. M. S. Popławski w: *Wielka literatura powszechna* t. 5, Warszawa 1932, s. 578-582 (ze zmianami); wybór wyd. J. Krókowski, Wrocław (1953) *Biblioteka Narodowa* seria II, nr 76; (przekł. rozpoczęty w roku 1812; fragmenty ogł. *Pamiętnik Warszawski* 1815).
9. F. N. V. Campenon: *Mieszkanie wiejskie. Poema. Wolny przekład*, powst. 1827, wyd. Warszawa 1829; wyd. następne zobacz Ważniejsze dzieła poz. 13, t. 1.
10. T. H. Friedrich: *Wyprawa satyryczna. Z niemieckiego. Przekład wolny*, Warszawa 1830.
11. F. Schiller: *Maria Stuart. Tragedia w 5 aktach, przerobiona z Szyllera przez P. Lebrun, przełożona z francuskiego przez...*, Warszawa 1830; egz. ze skreśleniami cenzury w rękopisach Ossolineum, sygn. 11532/I; rękopis znajdował się w Bibliotece Narodowej, sygn. B. T. 613.
12. T. Campbell: *Wspomnienie o upadku Polski i rzezi Pragi. Wyjątek z poematu Kampbella O nadziei*, wyd. zobacz Ważniejsze dzieła poz. 11.
13. V. Hugo: *Wybór poezji pomniejszych*, Warszawa 1840, (kilka wierszy ogł. *Muzeum Domowe* 1836).
14. L. N. M. Carnot: *Poezje*, wyd. zobacz Ważniejsze dzieła poz. 13, t. 1.
15. *Poezje myśliwskie (tłumaczone): Polowanie na kuropatwy. Poema w 3 pieśniach; Polowanie na*

- słonki; Polowanie na skowronki; Polowanie na głuszce*, wyd. zobacz Ważniejsze dzieła poz. 13, t. 2.
16. M. A. O. Nemesianus: *Kynegetikon, czyli sztuka układania psów. Poema*, powst. 1840, wyd. zobacz Ważniejsze dzieła poz. 13, t. 2 (tekst łaciński i polski).
 17. H. Frakaster: *Alkon. Wiersz opisujący wychowanie psów myśliwskich*, wyd. zobacz Ważniejsze dzieła poz. 13, t. 3 (tekst łaciński i polski).
 18. P. N. Ovidius: *Halieutika, czyli rybołówstwo*, wyd. zobacz Ważniejsze dzieła poz. 13, t. 3 (tekst łaciński i polski, przedmowa tłumacza).
 19. Adrian VI, papież: *Polowanie pod Rzymem*, wyd. zobacz Ważniejsze dzieła poz. 13, t. 3 (tekst łaciński i polski, przedmowa tłumacza).
 20. J. Darcjusz: *Psy myśliwskie*, wyd. zobacz Ważniejsze dzieła poz. 13, t. 3
 21. I. F. Castelli: *Poezje Kastellego* (cz. 1-2), wyd. zobacz Ważniejsze dzieła poz. 13, t. 4, 6.
 22. G. A. Bürger: *Wybór poezji*, wyd. zobacz Ważniejsze dzieła poz. 13, t. 4, (z przedmową *O życiu i pismach Bürgera*).
 23. F. Schiller: *Poezje*, wyd. zobacz Ważniejsze dzieła poz. 13, t. 4, (z przedmową *O życiu i pismach Szyllera*).
 24. J. G. Herder: *Poezje*, wyd. zobacz Ważniejsze dzieła poz. 13, t. 4.
 25. J. W. L. Gleim: *Poezje*, wyd. zobacz Ważniejsze dzieła poz. 13, t. 4, (z przedmową *O życiu i pismach Glejma*).
 26. A. F. E. Langbein: *Poezje* (cz. 1-2), wyd. zobacz Ważniejsze dzieła poz. 13, t. 4, (z przedmową *O życiu i pismach Langbeina*), t. 6.
 27. Solon: *Pozostałe poezje*, wyd. zobacz Ważniejsze dzieła poz. 13, t. 5, (tekst grecki i polski; z przedmową *O życiu i pismach Solona*).
 28. Pitagoras: *Pozostałe poezje*, wyd. zobacz Ważniejsze dzieła poz. 13, t. 5, (tekst grecki i polski; z przedmową *O życiu i pismach Pitagorasa*).
 29. Anakreon: *Pieśni*, wyd. zobacz Ważniejsze dzieła poz. 13, t. 5, (tekst grecki i polski; z przedmową *O życiu i pismach Anakreona*).
 30. Safona: *Pozostałe poezje*, wyd. zobacz Ważniejsze dzieła poz. 13, t. 5, (tekst grecki i polski; z przedmową *O życiu i pismach Safony*).
 31. Alkajos: *Poezje Alceusza*, wyd. zobacz Ważniejsze dzieła poz. 13, t. 5.
 32. Erinna z Telos: *Poezje Erynni*, wyd. zobacz Ważniejsze dzieła poz. 13, t. 5.
 33. Bakchylides z Keos: *Poezje*, wyd. zobacz Ważniejsze dzieła poz. 13, t. 5.
 34. Arystoteles: *Śpiew*, wyd. zobacz Ważniejsze dzieła poz. 13, t. 5.
 35. Bion: *Pieśni*, wyd. zobacz Ważniejsze dzieła poz. 13, t. 5.
 36. Moschos z Sycylii: *Pieśni*, wyd. zobacz Ważniejsze dzieła poz. 13, t. 5.
 37. *Poezje pomniejszych dziś żyjących lub niedawno zmarłych poetów niemieckich*: J. H. Voss, A. Grün, A. von Auersperg, J. Ch. von Zedlitz (m.in. wiersz: Przegląd nocny), G. B. Schwab, L. Uhland, K. E. von Ebert, Ch. F. A. von Württemberg, F. von Gaudy, G. F. M. von Schenkendorf, A. von Tschabuschnigg, J. Kerner, G. Zeidel, A. von Chamisso; wyd. zobacz Ważniejsze dzieła poz. 13, t. 6.
 38. L. Schefer: *Brewiarz świecki*, Warszawa 1843; fotokopię niedrukowanych fragmentów ogł. *Książka jubileuszowa Kuriera Warszawskiego*, Warszawa 1896.

Wydania zbiorowe

1. *Poezje... częścią przekładane, częścią oryginalne w XII tomach*, wydał autor; (Oddz. 1): t. 1-5, Warszawa 1840-1841; Oddz. 2: t. 6-8, Warszawa 1843; zobacz Ważniejsze dzieła poz. 13.

Listy i materiały

1. Do J. Lelewela z lat 1814-1818, 1822; rękopis: Biblioteka Jagiellońska, sygn. 4435; fragm. przytacza K. W. Wójcicki: Warszawa, jej życie umysłowe i ruch literacki w ciągu lat trzydziestu (do 1800 do 1830 r.), *Biblioteka Warszawska* 1878, t. 2; 1879, t. 1-3 i odb. (Warszawa 1880, rozdz. 5).
2. Do A. Cieciszowskiej 16 listów z Petersburga z roku 1817, wyd. B. Erzepki *Dziennik Poznański* 1896, nr 204-228 (z przerwami) i odb.

3. Do ojca z lat: 1817, 1820, 1822; do przyszłego teścia z 1821 i do niezidentyfikowanego z nazwiska księcia z 1840, *Książka jubileuszowa Kuriera Warszawskiego*, Warszawa 1896.
4. Do K. A. A. Czartoryskiego list z roku 1840, rękopis: Biblioteka Narodowa, sygn. 2674/I.
5. *Memoriał... w sprawie "Gazety Codziennej Narodowej i Obcej"* (1819), wyd. i oprac. J. Łojek, *Rocznik Historii Czasopiśmiennictwa Polskiego*, t. 4 (1965), zeszyt 2.

Bruno Kiciński znany był z pasji polowania na dziką zwierzynę. W *Poezjach myśliwskich*, znajduje się wiersz *Polowanie na głuszce*, który warto przytoczyć:

„Odetchnął ciepły Maj

*Zazieleniwszy gaj,
Wierzch odtającej ziemi
Popruszył kwiatki pstremi.*

*Idź spiesznie w bory twe
Już głuszcę zaczął grę;
Tak miłość nim przewodzi,
Że od zmysłów odchodzi.*

*Więc śmiało idźmy doń
Nie zważa już na broń,
W szczęśliwej niech godzinie
Nie czując bólu ginie.*

*W rozkoszy chętnie on
Poniesie nawet zgon,
Bo sama śmierć jest słodka
Gdy śród uciechy spotka.”*

oprac. Pracownia Dokumentacji Dziejów Miasta

Literatura pomocnicza:

1. W. Pusz, *„Nowy Parnas” przedromantycznej Warszawy. Bruno Kiciński i grono jego współpracowników*, Polska Akademia Nauk Instytut Badań Literackich, 1979.
2. Praca zbiorowa, *Bruno Dionizy hr. Kiciński - poeta, dziennikarz, wydawca*, Związek Literatów na Mazowszu, Ciechanów 2017.

[1] >https://pl.wikipedia.org/wiki/Bruno_Kiciński#Twórczość (stan na 19.07.2019).